

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

बीड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १०३/ २०२४- २०२५ मंगळवार, दिनांक - २५.०३.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक १९ ते २५ मार्च २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक २६ ते ३० मार्च २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
१९/०३	२०/०३	२१/०३	२२/०३	२३/०३	२४/०३	२५/०३	दिनांक	२६/०३	२७/०३	२८/०३	२९/०३	३०/०३
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं.से.)	४०.०	४०.०	४१.०	४१.०	४१.०
							किमान तापमान (अं.से.)	१९.०	१८.०	१९.०	२१.०	२२.०
							स. ढग स्थिती	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							दु. (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	३६	३८	३७	३८	३८
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	२६	२७	२५	२६	२५
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	२	७	१४	१२	८
							स. वाऱ्याची दिशा	पूर्व-ईशान्य	वायव्य	वायव्य	उत्तर-वायव्य	उत्तर-ईशान्य
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार बीड जिल्ह्यात पुढील तीन ते चार दिवसात कमाल तापमानात हळूहळू २ ते ३ अंसे. वाढ होण्याची तर पुढील तीन दिवसात किमान तापमानात हळूहळू २ ते ३ अंसे. ने घट होऊन त्यानंतर मराठवाड्याच्या दक्षिण भागात हळूहळू वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २८ मार्च ते ०३ एप्रिल २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा कमी, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा ते सरासरीपेक्षा किंचित कमी व किमान तापमान सरासरीपेक्षा ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

सॅक, इसरो अहमदाबाद यांच्या उपग्रहाच्या बाष्पोत्सर्जनाच्या जिल्हानिहाय व तालूकानिहाय छायाचित्रानुसार मराठवाड्यात बाष्पोत्सर्जनाचा वेग वाढलेला आहे.

संदेश : पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुलपिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. कापूस पिकाच्या पन्हाट्या काढून त्याची योग्य विल्हेवाट लावावी जेणेकरून गुलाबी बोंड अळीच्या जीवनक्रमात घट पडेल.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
रब्बी ज्वारी	मळणी/ साठवणूक	रब्बी ज्वारी पिकाची मळणी केली नसल्यास मळणी करून मळणी केलेला माल उन्हात वाळवून साठवणूक करावी.
गहू	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी व मळणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी. मळणी केलेला माल उन्हात वाळवून साठवणूक करावी.
मका	वाढीची / काढणी	मका पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. काढणीस तयार असलेल्या मका पिकाची काढणी करून घ्यावी.
उन्हाळी भुईमूग	वाढीची	उन्हाळी भुईमूग पिकात आवश्यकतेनुसार तुषार सिंचन पद्धतीने पाणी व्यवस्थापन करावे. उन्हाळी भुईमूग पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडींचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमिडाक्लोप्रिड १८.८ % २ मिली किंवा क्विनालफॉस २५ % २० मिली यापैकी एका किटकनाशकाची प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
केळी	फळ वाढीची	केळी बागेस आवश्यकतेनुसार सरी वरंब्याने पाणी द्यावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या केळीच्या रोपांचे उन्हापासून संरक्षण करण्यासाठी रोपांना सावली करावी.
आंबा	फळधारणा ते फळवाढीची	आंबा बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या आंब्याच्या रोपांचे उन्हापासून संरक्षण करण्यासाठी रोपांना सावली करावी. आंबा बागेत ००:००:५० १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
द्राक्ष	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या द्राक्ष घडांची काढणी करून घ्यावी. काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
भाजीपाला	वाढीची / काढणी	भाजीपाला पिकात खूरपणी करून भाजीपाला पिक तण विरहीत ठेवावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची पिकाची काढणी करून घ्यावी. नविन लागवड व पूर्णलागवड केलेल्या रोपांना आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. भाजीपाला (मिरची, वांगे व भेंडी) पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी पायरीप्रॉक्सीफेन ५% + फेनप्रोपाथ्रीन १५% १० मीली किंवा डायमथोएट ३०% १३ मीली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
फुलशेती	काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून फुल पिक तण विरहीत ठेवावेत व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेटेत पाठवावी.
पशुधन व्यवस्थापन	----	आपल्या पशुंना उन्हामध्ये बांधु नका (निदान तिव्र उन्हाच्या कालावधीमध्ये त्यांना झाडाखाली/सावलीमध्ये किंवा शेड/गोठ्यामध्येच बांधणे चांगले). पशुंना शक्यतो थंड/स्वच्छ/मुबलक पाणी दोन-तिन वेळेस पाजावे. पाण्यामुळे पशूंच्या शरीरातील पाण्याचे प्रमाण कमी (डीहायड्रोजन) होणार नाही. जमल्यास पाण्यामधून क्षार द्यावेत, ५ लिटर पाण्यामध्ये चिमूटभर गुळ (२५ ग्रॅम), थोडे मिठ (५ -१० ग्रॅम) आणि ५ ग्रॅम क्षार मिश्रण दिल्यास उत्तम, मात्र नजीकच्या पशुवैद्यकाचा सल्ला घेऊनच व्यवस्थापन करावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी — ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

हिंगोली जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक — १०३/ २०२४- २०२५ मंगळवार, दिनांक — २५.०३.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक १९ ते २५ मार्च २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक २६ ते ३० मार्च २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
१९/०३	२०/०३	२१/०३	२२/०३	२३/०३	२४/०३	२५/०३	दिनांक	२६/०३	२७/०३	२८/०३	२९/०३	३०/०३
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं.से)	३९.०	४०.०	४०.०	४०.०	४१.०
							किमान तापमान (अं.से)	१९.०	१८.०	१८.०	२०.०	२१.०
							स. ढग स्थिती	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							दु. (आकाश)					
							सकाळी सापेक्ष आर्द्रता (%)	४३	४२	४३	४२	४१
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	२१	२०	२१	२०	२१
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	५	३	१०	१७	१३
							स. वाऱ्याची दिशा	पूर्व	वायव्य	उत्तर-वायव्य	उत्तर	ईशान्य
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार हिंगोली जिल्ह्यात पुढील तीन ते चार दिवसात कमाल तापमानात हळूहळू २ ते ३ अं.से. वाढ होण्याची तर पुढील तीन दिवसात किमान तापमानात हळूहळू २ ते ३ अं.से. ने घट होऊन त्यानंतर मराठवाड्याच्या दक्षिण भागात हळूहळू वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २८ मार्च ते ०३ एप्रिल २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा कमी, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा किंचित कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

सॅक, इसरो अहमदाबाद यांच्या उपग्रहाच्या बाष्पोत्सर्जनाच्या जिल्हानिहाय व तालूकानिहाय छायाचित्रानुसार मराठवाड्यात बाष्पोत्सर्जनाचा वेग वाढलेला आहे.

संदेश : पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुलपिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. कापूस पिकाच्या पन्हाट्या काढून त्याची योग्य विल्हेवाट लावावी जेणेकरून गुलाबी बोंड अळीच्या जीवनक्रमात घट पडेल.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
रब्बी ज्वारी	मळणी/ साठवणूक	रब्बी ज्वारी पिकाची मळणी केली नसल्यास मळणी करून मळणी केलेला माल उन्हात वाळवून साठवणूक करावी.
गहू	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी व मळणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी. मळणी केलेला माल उन्हात वाळवून साठवणूक करावी.
मका	वाढीची / काढणी	मका पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. काढणीस तयार असलेल्या मका पिकाची काढणी करून घ्यावी.
उन्हाळी भुईमूग	वाढीची	उन्हाळी भुईमूग पिकात आवश्यकतेनुसार तुषार सिंचन पद्धतीने पाणी व्यवस्थापन करावे. उन्हाळी भुईमूग पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमिडाक्लोप्रिड १८.८ % २ मिली किंवा क्विनॉलफॉस २५ % २० मिली यापैकी एका किटकनाशकाची प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
केळी	फळ वाढीची	केळी बागेस आवश्यकतेनुसार सरी वरंब्याने पाणी द्यावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या केळीच्या रोपांचे उन्हापासून संरक्षण करण्यासाठी रोपांना सावली करावी.
आंबा	फळधारणा ते फळवाढीची	आंबा बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या आंब्याच्या रोपांचे उन्हापासून संरक्षण करण्यासाठी रोपांना सावली करावी. आंबा बागेत ००:००:५० १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
द्राक्ष	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या द्राक्ष घडांची काढणी करून घ्यावी. काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
भाजीपाला	वाढीची / काढणी	भाजीपाला पिकात खूपणी करून भाजीपाला पिक तण विरहीत ठेवावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची पिकाची काढणी करून घ्यावी. नविन लागवड व पूर्णलागवड केलेल्या रोपांना आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. भाजीपाला (मिरची, वांगे व भेंडी) पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी पायरीप्रॉक्सीफेन ५% + फेनप्रोपाथ्रीन १५% १० मीली किंवा डायमेटोएट ३०% १३ मीली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
फुलशेती	काढणी	फुल पिकात खूपणी करून फुल पिक तण विरहीत ठेवावेत व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेठेत पाठवावी.
पशुधन व्यवस्थापन	----	आपल्या पशुंना उन्हामध्ये बांधु नका (निदान तिन्न उन्हाच्या कालावधीमध्ये त्यांना झाडाखाली/सावलीमध्ये किंवा शेड/गोठ्यामध्येच बांधणे चांगले). पशुंना शक्यतो थंड/स्वच्छ/मुबलक पाणी दोन-तिन वेळेस पाजावे. पाण्यामुळे पशुंच्या शरीरातील पाण्याचे प्रमाण कमी (डीहायड्रोजन) होणार नाही. जमल्यास पाण्यामधून क्षार द्यावेत , ५ लिटर पाण्यामध्ये चिमूटभर गुळ (२५ ग्रॅम), थोडे मिठ (५ -१० ग्रॅम) आणि ५ ग्रॅम क्षार मिश्रण दिल्यास उत्तम, मात्र नजीकच्या पशुवैद्यकाचा सल्ला घेऊनच व्यवस्थापन करावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी

जालना जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १०३/ २०२४- २०२५ मंगळवार, दिनांक - २५.०३.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक १९ ते २५ मार्च २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक २६ ते ३० मार्च २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
१९/०३	२०/०३	२१/०३	२२/०३	२३/०३	२४/०३	२५/०३	दिनांक	२६/०३	२७/०३	२८/०३	२९/०३	३०/०३
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं.से.)	३९.०	४०.०	४१.०	४१.०	४०.०
							किमान तापमान (अं.से.)	१७.०	१७.०	१८.०	१९.०	२०.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	२५	३२	२९	२४	२०
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	८	८	१२	९	८
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	५	१०	१५	१५	११
							स. वाऱ्याची दिशा	पूर्व-ईशान्य	उत्तर-वायव्य	उत्तर-वायव्य	उत्तर	उत्तर-ईशान्य
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार जालना जिल्ह्यात पुढील तीन ते चार दिवसात कमाल तापमानात हळूहळू २ ते ३ अं.से. वाढ होण्याची तर पुढील तीन दिवसात किमान तापमानात हळूहळू २ ते ३ अं.से. ने घट होऊन त्यानंतर मराठवाड्याच्या दक्षिण भागात हळूहळू वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २८ मार्च ते ०३ एप्रिल २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा कमी, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा किंचित कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

सॅक, इसरो अहमदाबाद यांच्या उपग्रहाच्या बाष्पोत्सर्जनाच्या जिल्हानिहाय व तालुकानिहाय छायाचित्रानुसार मराठवाड्यात बाष्पोत्सर्जनाचा वेग वाढलेला आहे.

संदेश : पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुलपिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. कापूस पिकाच्या पन्हाट्या काढून त्याची योग्य विल्हेवाट लावावी जेणेकरून गुलाबी बोंड अळीच्या जीवनक्रमात घट पडेल.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
रब्बी ज्वारी	मळणी/ साठवणूक	रब्बी ज्वारी पिकाची मळणी केली नसल्यास मळणी करून मळणी केलेला माल उन्हात वाळवून साठवणूक करावी.
गहू	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी व मळणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी. मळणी केलेला माल उन्हात वाळवून साठवणूक करावी.
मका	वाढीची / काढणी	मका पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. काढणीस तयार असलेल्या मका पिकाची काढणी करून घ्यावी.
उन्हाळी भुईमूग	वाढीची	उन्हाळी भुईमूग पिकात आवश्यकतेनुसार तुषार सिंचन पद्धतीने पाणी व्यवस्थापन करावे. उन्हाळी भुईमूग पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमिडाक्लोप्रिड १८.८ % २ मिली किंवा क्विनॉलफॉस २५ % २० मिली यापैकी एका किटकनाशकाची प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
केळी	फळ वाढीची	केळी बागेस आवश्यकतेनुसार सरी वरंब्याने पाणी द्यावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या केळीच्या रोपांचे उन्हापासून संरक्षण करण्यासाठी रोपांना सावली करावी.
आंबा	फळधारणा ते फळवाढीची	आंबा बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या आंब्याच्या रोपांचे उन्हापासून संरक्षण करण्यासाठी रोपांना सावली करावी. आंबा बागेत ००:००:५० १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
द्राक्ष	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या द्राक्ष घडांची काढणी करून घ्यावी. काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
भाजीपाला	वाढीची / काढणी	भाजीपाला पिकात खूरपणी करून भाजीपाला पिक तण विरहीत ठेवावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची पिकाची काढणी करून घ्यावी. नविन लागवड व पूर्णलागवड केलेल्या रोपांना आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. भाजीपाला (मिरची, वांगे व भेंडी) पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी पायरीप्रॉक्सीफेन ५% + फेनप्रोपाथ्रीन १५% १० मीली किंवा डायमेटोएट ३०% १३ मीली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
फुलशेती	काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून फुल पिक तण विरहीत ठेवावेत व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेठेत पाठवावी.
पशुधन व्यवस्थापन	----	आपल्या पशूंना उन्हामध्ये बांधु नका (निदान तिन्न उन्हाच्या कालावधीमध्ये त्यांना झाडाखाली/सावलीमध्ये किंवा शेड/गोठ्यामध्येच बांधणे चांगले). पशूंना शक्यतो थंड/स्वच्छ/मुबलक पाणी दोन-तिन वेळेस पाजावे. पाण्यामुळे पशूंच्या शरीरातील पाण्याचे प्रमाण कमी (डीहायड्रोजन) होणार नाही. जमल्यास पाण्यामधून क्षार द्यावेत, ५ लिटर पाण्यामध्ये चिमुटभर गुळ (२५ ग्रॅम), थोडे मिठ (५ -१० ग्रॅम) आणि ५ ग्रॅम क्षार मिश्रण दिल्यास उत्तम, मात्र नजीकच्या पशुवैद्यकाचा सल्ला घेऊनच व्यवस्थापन करावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

लातूर जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १०३/ २०२४- २०२५ मंगळवार, दिनांक - २५.०३.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक १९ ते २५ मार्च २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक २६ ते ३० मार्च २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
१९/०३	२०/०३	२१/०३	२२/०३	२३/०३	२४/०३	२५/०३	दिनांक	२६/०३	२७/०३	२८/०३	२९/०३	३०/०३
							पाऊस (मिमी)	२.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं.से.)	३८.०	३९.०	३९.०	३९.०	३८.०
							किमान तापमान (अं.से.)	२१.०	२०.०	२०.०	२१.०	२३.०
							स. दु.	दृग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४७	४८	४८	४७	४८
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४०	३९	३८	३९	३८
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	४	१	१२	१३	८
							स. दु.	वाऱ्याची दिशा	दक्षिण- आग्नेय	पश्चिम- नैऋत्य	उत्तर- वायव्य	उत्तर पूर्व- ईशान्य

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार दिनांक २५ व २९ मार्च रोजी लातूर जिल्ह्यात तूरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. लातूर जिल्ह्यात पुढील तीन ते चार दिवसात कमाल तापमानात हळूहळू २ ते ३ अं.से. वाढ होण्याची तर पुढील तीन दिवसात किमान तापमानात हळूहळू २ ते ३ अं.से. ने घट होऊन त्यानंतर मराठवाड्याच्या दक्षिण भागात हळूहळू वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २८ मार्च ते ०३ एप्रिल २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा कमी, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा किंचित कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

सॅक, इसरो अहमदाबाद यांच्या उपग्रहाच्या बाष्पोत्सर्जनाच्या जिल्हानिहाय व तालुकानिहाय छायाचित्रानुसार मराठवाड्यात बाष्पोत्सर्जनाचा वेग वाढलेला आहे.

संदेश : पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुलपिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. कापूस पिकाच्या पन्हाट्या काढून त्याची योग्य विल्हेवाट लावावी जेणेकरून गुलाबी बोंड अळीच्या जीवनक्रमात घट पडेल.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
रब्बी ज्वारी	मळणी/ साठवणूक	रब्बी ज्वारी पिकाची मळणी केली नसल्यास मळणी करून मळणी केलेला माल उन्हात वाळवून साठवणूक करावी.
गहू	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी व मळणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी. मळणी केलेला माल उन्हात वाळवून साठवणूक करावी.
मका	वाढीची / काढणी	मका पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. काढणीस तयार असलेल्या मका पिकाची काढणी करून घ्यावी.
उन्हाळी भुईमूग	वाढीची	उन्हाळी भुईमूग पिकात आवश्यकतेनुसार तुषार सिंचन पद्धतीने पाणी व्यवस्थापन करावे. उन्हाळी भुईमूग पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडींचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमिडाक्लोप्रिड १८.८ % २ मिली किंवा क्विनॉलफॉस २५ % २० मिली यापैकी एका किटकनाशकाची प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
केळी	फळ वाढीची	केळी बागेस आवश्यकतेनुसार सरी वरंब्याने पाणी द्यावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या केळीच्या रोपांचे उन्हापासून संरक्षण करण्यासाठी रोपांना सावली करावी.
आंबा	फळधारणा ते फळवाढीची	आंबा बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या आंब्याच्या रोपांचे उन्हापासून संरक्षण करण्यासाठी रोपांना सावली करावी. आंबा बागेत ००:००:५० १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघाड बघून फवारणी करावी.
द्राक्ष	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या द्राक्ष घडांची काढणी करून घ्यावी. काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
भाजीपाला	वाढीची / काढणी	भाजीपाला पिकात खूपपणी करून भाजीपाला पिक तण विरहीत ठेवावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची पिकाची काढणी करून घ्यावी. नविन लागवड व पूर्णलागवड केलेल्या रोपांना आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. भाजीपाला (मिरची, वांगे व भेंडी) पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडींचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी पायरीप्रॉक्सीफेन ५% + फेनप्रोपाथ्रीन १५% १० मीली किंवा डायमेटोएट ३०% १३ मीली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
फुलशेती	काढणी	फुल पिकात खूपपणी करून फुल पिक तण विरहीत ठेवावेत व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेठेत पाठवावी.
पशुधन व्यवस्थापन	----	आपल्या पशुंना उन्हामध्ये बांधु नका (निदान त्रिन्न उन्हाच्या कालावधीमध्ये त्यांना झाडाखाली/सावलीमध्ये किंवा शेड/गोठ्यामध्येच बांधणे चांगले). पशुंना शक्यतो थंड/स्वच्छ/मुबलक पाणी दोन-तिन वेळेस पाजावे. पाण्यामुळे पशुंच्या शरीरातील पाण्याचे प्रमाण कमी (डीहायड्रोजन) होणार नाही. जमल्यास पाण्यामधून क्षार द्यावेत , ५ लिटर पाण्यामध्ये चिमूटभर गुळ (२५ ग्रॅम), थोडे मिठ (५ - १० ग्रॅम) आणि ५ ग्रॅम क्षार मिश्रण दिल्यास उत्तम, मात्र नजीकच्या पशुवैद्यकाचा सल्ला घेऊनच व्यवस्थापन करावे.

सदर कृषि हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी — ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

नांदेड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक — १०३/ २०२४- २०२५ मंगळवार, दिनांक — २५.०३.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक १९ ते २५ मार्च २०२५)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक २६ ते ३० मार्च २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
१९/०३	२०/०३	२१/०३	२२/०३	२३/०३	२४/०३	२५/०३	दिनांक	२६/०३	२७/०३	२८/०३	२९/०३	३०/०३
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं.से)	३९.०	४०.०	४०.०	४१.०	४०.०
							किमान तापमान (अं.से)	२०.०	१९.०	१९.०	२०.०	२२.०
							स. ढग स्थिती	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							दु. (आकाश)					
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	७०	६९	७१	६९	७०
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	९	८	९	८	९
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	३	४	६	१०	९
							स. वाऱ्याची दिशा	आग्नेय	दक्षिण	पश्चिम-वायव्य	उत्तर	पूर्व-ईशान्य
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार नांदेड जिल्ह्यात पुढील तीन ते चार दिवसात कमाल तापमानात हळूहळू २ ते ३ अं.से. वाढ होण्याची तर पुढील तीन दिवसात किमान तापमानात हळूहळू २ ते ३ अं.से. ने घट होऊन त्यानंतर मराठवाड्याच्या दक्षिण भागात हळूहळू वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २८ मार्च ते ०३ एप्रिल २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा कमी, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा किंचित कमी व किमान तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

सॅक, इसरो अहमदाबाद यांच्या उपग्रहाच्या बाष्पोत्सर्जनाच्या जिल्हानिहाय व तालूकानिहाय छायाचित्रानुसार मराठवाड्यात बाष्पोत्सर्जनाचा वेग वाढलेला आहे.

संदेश : पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुलपिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. कापूस पिकाच्या पन्हाट्या काढून त्याची योग्य विल्हेवाट लावावी जेणेकरून गुलाबी बोंड अळीच्या जीवनक्रमात घट पडेल.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
रब्बी ज्वारी	मळणी/ साठवणूक	रब्बी ज्वारी पिकाची मळणी केली नसल्यास मळणी करून मळणी केलेला माल उन्हात वाळवून साठवणूक करावी.
गहू	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी व मळणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी. मळणी केलेला माल उन्हात वाळवून साठवणूक करावी.
मका	वाढीची / काढणी	मका पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. काढणीस तयार असलेल्या मका पिकाची काढणी करून घ्यावी.
उन्हाळी भुईमूग	वाढीची	उन्हाळी भुईमूग पिकात आवश्यकतेनुसार तुषार सिंचन पद्धतीने पाणी व्यवस्थापन करावे. उन्हाळी भुईमूग पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमिडाक्लोप्रिड १८.८ % २ मिली किंवा क्विनॉलफॉस २५ % २० मिली यापैकी एका किटकनाशकाची प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
केळी	फळ वाढीची	केळी बागेस आवश्यकतेनुसार सरी वरंब्याने पाणी द्यावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या केळीच्या रोपांचे उन्हापासून संरक्षण करण्यासाठी रोपांना सावली करावी.
आंबा	फळधारणा ते फळवाढीची	आंबा बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या आंब्याच्या रोपांचे उन्हापासून संरक्षण करण्यासाठी रोपांना सावली करावी. आंबा बागेत ००:००:५० १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
द्राक्ष	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या द्राक्ष घडांची काढणी करून घ्यावी. काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
भाजीपाला	वाढीची / काढणी	भाजीपाला पिकात खूपणी करून भाजीपाला पिक तण विरहीत ठेवावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची पिकाची काढणी करून घ्यावी. नविन लागवड व पूर्णलागवड केलेल्या रोपांना आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. भाजीपाला (मिरची, वांगे व भेंडी) पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी पायरीप्रॉक्सीफेन ५% + फेनप्रोपाथ्रीन १५% १० मीली किंवा डायमेटोएट ३०% १३ मीली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
फुलशेती	काढणी	फुल पिकात खूपणी करून फुल पिक तण विरहीत ठेवावेत व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेठेत पाठवावी.
पशुधन व्यवस्थापन	----	आपल्या पशूंना उन्हामध्ये बांधु नका (निदान तिन्न उन्हाच्या कालावधीमध्ये त्यांना झाडाखाली/सावलीमध्ये किंवा शेड/गोठ्यामध्येच बांधणे चांगले). पशूंना शक्यतो थंड/स्वच्छ/मुबलक पाणी दोन-तिन वेळेस पाजावे. पाण्यामुळे पशूंच्या शरीरातील पाण्याचे प्रमाण कमी (डीहायड्रोजन) होणार नाही. जमल्यास पाण्यामधून क्षार द्यावेत , ५ लिटर पाण्यामध्ये चिमूटभर गुळ (२५ ग्रॅम), थोडे मिठ (५ -१० ग्रॅम) आणि ५ ग्रॅम क्षार मिश्रण दिल्यास उत्तम, मात्र नजीकच्या पशुवैद्यकाचा सल्ला घेऊनच व्यवस्थापन करावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयीत कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

परभणी जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १०३/ २०२४- २०२५ मंगळवार, दिनांक - २५.०३.२०२५

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक १९ ते २५ मार्च २०२५)							हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक २६ ते ३० मार्च २०२५, साठी हवामान अंदाज)				
१९/०३	२०/०३	२१/०३	२२/०३	२३/०३	२४/०३	२५/०३	दिनांक		२६/०३	२७/०३	२८/०३	२९/०३	३०/०३
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मिमी)		०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
३९.५	३७.८	३७.२	३७.३	३८.०	३७.५		कमाल तापमान (अं.से)		३९.०	४०.०	४०.०	४०.०	४१.०
१९.७	२१.२	२०.३	१७.०	१८.४	१९.४	१६.०	किमान तापमान (अं.से)		१९.०	१८.०	१८.०	२०.०	२१.०
ढगाळ	ढगाळ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स.	ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
स्वच्छ	अंशतः ढगाळ	स्वच्छ	अंशतः ढगाळ	स्वच्छ	स्वच्छ		दु.						
५५	५२	६४	६५	५७	५५	५५	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		४३	४२	४३	४२	४१
१३	१७	१०	१७	१८	१६		दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		२१	२०	२१	२०	२१
२.२	३.३	३.०	२.६	२.४	२.४	२.५	वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)		३	३	९	१०	९
पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य	पूर्व	पश्चिम	शांत	शांत	शांत	स.	वाऱ्याची दिशा	पूर्व-ईशान्य	वायव्य	वायव्य	उत्तर- वायव्य	ईशान्य
पूर्व- आग्नेय	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- नैऋत्य	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य	पूर्व- आग्नेय		दु.						
पाऊस (मिमी) मागील आठवड्यातील					पाऊस (मिमी) ०१/०१/२०२५ पासुन आजपर्यंत			पाऊस (मिमी) ०१/०६/२०२४ पासुन आजपर्यंत					
०.०					०.०			९१३.७					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार परभणी जिल्ह्यात पुढील तीन ते चार दिवसात कमाल तापमानात हळूहळू २ ते ३ अं.से. वाढ होण्याची तर पुढील तीन दिवसात किमान तापमानात हळूहळू २ ते ३ अं.से. ने घट होऊन त्यानंतर मराठवाड्याच्या दक्षिण भागात हळूहळू वाढ होण्याची शक्यता आहे.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक २८ मार्च ते ०३ एप्रिल २०२५ दरम्यान पाऊस सरासरीपेक्षा कमी, कमाल तापमान सरासरीपेक्षा ते सरासरीपेक्षा किंचित कमी व किमान तापमान सरासरीपेक्षा ते सरासरीपेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.

सॅक, इसरो अहमदाबाद यांच्या उपग्रहाच्या बाष्पोत्सर्जनाच्या जिल्हानिहाय व तालुकानिहाय छायाचित्रानुसार मराठवाड्यात बाष्पोत्सर्जनाचा वेग वाढलेला आहे.

संदेश : पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुलपिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. कापूस पिकाच्या पन्हाट्या काढून त्याची योग्य विल्हेवाट लावावी जेणेकरून गुलाबी बोंड अळीच्या जीवनक्रमात घट पडेल.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
रब्बी ज्वारी	मळणी/ साठवणूक	रब्बी ज्वारी पिकाची मळणी केली नसल्यास मळणी करून मळणी केलेला माल उन्हात वाळवून साठवणूक करावी.
गहू	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी व मळणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी. मळणी केलेला माल उन्हात वाळवून साठवणूक करावी.
मका	वाढीची / काढणी	मका पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. काढणीस तयार असलेल्या मका पिकाची काढणी करून घ्यावी.
उन्हाळी भुईमूग	वाढीची	उन्हाळी भुईमूग पिकात आवश्यकतेनुसार तुषार सिंचन पद्धतीने पाणी व्यवस्थापन करावे. उन्हाळी भुईमूग पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडींचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमिडाक्लोप्रिड १८.८ % २ मिली किंवा क्विनालफॉस २५ % २० मिली यापैकी एका किटकनाशकाची प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
केळी	फळ वाढीची	केळी बागेस आवश्यकतेनुसार सरी वरंब्याने पाणी द्यावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी केळी फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या केळीच्या रोपांचे उन्हापासून संरक्षण करण्यासाठी रोपांना सावली करावी.
आंबा	फळधारणा ते फळवाढीची	आंबा बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी व जमिनीचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी आंबा फळझाडाच्या आळयात आच्छादन करावे. नविन लागवड केलेल्या आंब्याच्या रोपांचे उन्हापासून संरक्षण करण्यासाठी रोपांना सावली करावी. आंबा बागेत ००:००:५० १५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
द्राक्ष	काढणी	काढणीस तयार असलेल्या द्राक्ष घडांची काढणी करून घ्यावी. काढणी केलेल्या मालाची सुरक्षित ठिकाणी साठवणूक करावी.
भाजीपाला	वाढीची / काढणी	भाजीपाला पिकात खूरपणी करून भाजीपाला पिक तण विरहीत ठेवावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची पिकाची काढणी करून घ्यावी. नविन लागवड व पूर्णलागवड केलेल्या रोपांना आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. भाजीपाला (मिरची, वांगे व भेंडी) पिकात रसशोषण करणाऱ्या किडींचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास त्याच्या व्यवस्थापनासाठी पायरीप्रॉक्सीफेन ५% + फेनप्रोपाथ्रीन १५% १० मीली किंवा डायमेटोएट ३०% १३ मीली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
फुलशेती	काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून फुल पिक तण विरहीत ठेवावेत व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुलांची काढणी करून बाजार पेठेत पाठवावी.
पशुधन व्यवस्थापन	---	आपल्या पशुंना उन्हामध्ये बांधु नका (निदान तिव्र उन्हाच्या कालावधीमध्ये त्यांना झाडाखाली/सावलीमध्ये किंवा शेड/गोठ्यामध्येच बांधणे चांगले). पशुंना शक्यतो थंड/स्वच्छ/मुबलक पाणी दोन-तिन वेळेस पाजावे. पाण्यामुळे पशूंच्या शरीरातील पाण्याचे प्रमाण कमी (डीहायड्रोजन) होणार नाही. जमल्यास पाण्यामधून क्षार द्यावेत , ५ लिटर पाण्यामध्ये चिमूटभर गुळ (२५ ग्रॅम), थोडे मिठ (५ -१० ग्रॅम) आणि ५ ग्रॅम क्षार मिश्रण दिल्यास उत्तम, मात्र नजीकच्या पशुवैद्यकाचा सल्ला घेऊनच व्यवस्थापन करावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी